

Výrobní a ekonomické ukazatele výroby mléka v ČR v roce 2017

Průměrné ukazatele výroby mléka vycházejí z údajů od 107 podniků s chovem dojených krav v ČR za rok 2017 a byly zpracovány pracovníky ve VÚŽV Uhřetěves, v. v. i.. V souboru podniků se dojivost pohybovala mezi 5 314 a 11 608 litry na krávu a rok při průměru 8 507 litrů mléka (tabulka 1). Dojivost byla srovnatelná s výsledky u podniků za rok 2016 (8 508 litrů) a byla větší, než v ČR v roce 2017 (8 222 litrů, ČSÚ).

Tab. 1 Základní ukazatele výroby mléka u souboru podniků (n = 107, 2017)

Ukazatel	Jedn.	Průměr	Min.	Max.	
Dojnic na podnik	n	572	127	2 200	
Dojivost (mléka) na krávu rok	litry	8 507	5 314	11 608	
Prodej mléka na krávu a rok		8 262	4 933	11 384	
Tučnost mléka	%	3,94	3,53	4,45	
Obsah bílkovin v mléce		3,50	3,21	3,79	
Počet somatických buněk	tis. ml.	213	93	401	
Dojnic na ošetřovatele	n	50	24	136	
Výroba mléka na ošetřovatele	tis. litrů	425	163	895	
Březost jalovic	%	po 1. inseminaci	60,7	39,9	94,9
		po všech inseminacích	59,3	38,0	95,1
Březost krav		po 1. inseminaci	41,2	20,0	68,0
		po všech inseminacích	42,0	26,7	63,7
Počet laktací stáda	n	2,4	1,9	4,9	
Inseminační index krav		2,1	1,4	3,2	
Laktační den	dny	173	150	208	
Věk při prvním otelení		784	690	930	
Mezidobí		394	364	442	
Servis perioda		111	79	148	
Inseminační interval		71	52	102	
Odchov telat na 100 krav		n	100	69	121
Úhyny telat do odstavu	%	5,10	0,00	25,09	
Obměna stáda krav		34,09	15,23	57,23	

Zpracovali: Syrůček, Kvapilík, Burdych (2018).

Nejvyššími nákladovými položkami chovu dojených krav byly náklady na krmiva (42,8 %), pracovní náklady (13,5 %), odpisy krav (9,7 %) a režie (12,3 %). Tyto čtyři největší nákladové položky představují 78 % celkových nákladů výroby mléka, které dosáhly za rok 2017 úrovně 8,90 Kč na litr prodaného mléka, 201 Kč na krmný den a 73,5 tis. Kč na jednu chovanou dojnici. „Vedlejší“ výrobky (telata a statková hnojiva) snížily náklady o 5,2 % a po jejich odečtení byly náklady 8,43 Kč na litr mléka, 191 Kč na krmný den a 70 tis. Kč na krávu a rok. V roce 2017 bylo díky meziročnímu vzrůstu ceny mléka, která byla v souboru podniků 8,64 Kč na litr, při značné variabilitě vykazované mezi podniky dosaženo v průměru zisku 0,21 Kč na litr prodaného mléka (rentabilita +2,4 %). Ekonomickou situaci výroby mléka zlepšily u souboru podniků přijaté dotace. Při započítání podpory vázané na produkci (dojnice), přechodných vnitrostátních podpor (přežvýkavci), plateb na dobré životní podmínky a národních dotací (dotační program 19.A a 20.A) vstoupil zisk na 1,05 Kč na litr mléka, tj. 8 649 Kč na krávu a rok.

Tab. 2 Ekonomické ukazatele výroby mléka (n=106)

Ukazatel, položka nákladů	náklady na			
	krávu (Kč)	krmný den (Kč)	litr prodaného mléka	
			Kč	%
Krmiva jadrná	15 285	41,88	1,85	20,79
Krmiva objemná	11 227	30,76	1,36	15,27
Ostatní krmiva a steliva	4 960	13,59	0,60	6,75
Krmiva a steliva celkem	31 472	86,23	3,81	42,81
Pracovní náklady	9 889	27,09	1,20	13,45
Odpisy krav	7 136	19,55	0,86	9,71
Odpisy majetku	3 133	8,58	0,38	4,26
Veterinární výkony + léky a desinfekce	3 001	8,22	0,36	4,08
Opravy a udržování	1 922	5,27	0,23	2,61
Energie	1 514	4,15	0,18	2,06
Plemenářské výkony a inseminace	1 396	3,82	0,17	1,90
Pojištění majetku a krav	453	1,24	0,05	0,62
Ostatní nákladové položky	4 599	12,60	0,56	6,26
Režijní náklady	9 006	24,67	1,09	12,25
Náklady celkem	73 521	201,43	8,90	100
Odpočet vedlejších výrobků ¹⁾	3 846	10,54	0,47	5,23
Náklady na prodané mléko²⁾	69 675	190,89	8,43	94,77
Tržby za mléko	71 375	195,55	8,64	x
Zisk (bez dotací)	1 700	4,66	0,21	x
Dojivost na krávu	8 507	23,31	x	x
Prodej mléka na krávu	8 262	22,63	x	x
Dotace ³⁾	6 949	19,04	0,84	x
Zisk (včetně dotací)	8 649	23,69	1,05	x

Zpracovali: Syřůček, Kvapilík, Burdych (2018).

1) telata a statková hnojiva;

2) po odpočtu „vedlejších výrobků“;

3) do dotací se počítá podpora vázaná na produkci (dojnice), PVP (přežvýkavci), dobré životní podmínky zvířat a národní dotace (program 19.A a 20.A).